

Velikonoční symboly

Lidové zvyklosti, spojené s Velikonocemi, se pochopitelně místně liší. Vzhledem k časové blízkosti křesťanských Velikonoc a jarní rovnodennosti mají tyto tradice pravděpodobně původ v pohanských oslavách příchodu jara.

Beránek představoval v židovské tradici Izrael jako Boží stádo, které vede Hospodin. Zároveň Židé na Velikonoce pojídali beránka jako připomínku svého vysvobození z Egypta. V křesťanství je beránek jedním ze symbolů Ježíše Krista, neboť – obrazně, podle křesťanské víry - on je beránek, obětovaný za spásu světa.

Kříž je nejdůležitějším z křesťanských symbolů, protože Kristus byl odsouzen k smrti ukřižováním. Tento trest patřil k trestům nejvíce krutým a ponižujícím.

Dalším z velikonočních symbolů je **vajíčko**. Symbol nového života, neboť samo zárodek života obsahuje. V mnoha kulturách je vejce symbolem plodnosti, života a vzkříšení. V souvislosti s lidovou tradicí vznikl zvyk tato vejce malovat; důvodem pojídání vajec o Velikonocích byla zřejmě i skutečnost, že vejce se nesměla jíst v postní době. V křesťanství se vejce vykládá jako symbol zavřeného hrobu, z něhož vstal Kristus, jako symbol nesmrtelnosti.

„Kočky“ symbolizují palmové ratolesti, kterými vítali obyvatelé Jeruzaléma přicházejícího Krista. Tradičním křesťanským zvykem je jejich svěcení na Květnou neděli a pálení v příštím roce o Popeleční středě.

Nenáboženské velikonoční tradice

Podobně, jako mnoho jiných křesťanských svátků, i Velikonoce se přenesly i mimo církve. Už od jejich vzniku jsou časem oslav a veselí. Dnes jsou i komerčně důležité, protože se na ně váže mnoho zvyků, k jejichž uskutečnění je třeba vynaložit nějaké úsilí, nebo jen tak zajít na nákup. Prodávají se například velikonoční pohledy, ozdoby, nebo cukroví v podobě velikonočních vajíček, beránků, zajíčků...

V Česku je prastarou tradicí hodování a pomlázka. Na Velikonoční pondělí ráno chodí muži a chlapci po domácnostech svých známých, a šlehají ženy a dívky ručně vyrobenou pomlázkou z vrbového proutí. Pomlázka je spletena až z dvaceti čtyř proutků, a je obvykle od půl do dvou metrů dlouhá a ozdobená pletenou rukojetí a barevnými stužkami. Podle tradice muži při hodování pronášejí koledy. Nejznámější velikonoční koledou je tato krátká říkanka: "*Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný. Nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, slepička vám snese jiný...*" Jestli dojde dříve na pomlázku, nebo koledy, záleží na situaci. Ačkoli může být vyšlehání bolestivé, není cílem způsobovat příkoří. Spíše je pomlázka symbolem zájmu mužů o ženy. Nenavštívené dívky se mohou dokonce cítit uražené. Vyšpaná žena dává muži barevné vajíčko jako symbol jejich díků a prominutí. Pověst praví, že dívky mají být na Velikonoce vyšlehány, aby zůstaly celý rok zdravé a uchovaly si plodnost. V některých oblastech ženy mohou pomlázku oplatit odpoledne, kdy vylívají na muže a chlapce kbelíky studené vody. Zvyk se napříč českými zeměmi mírně mění.

Jiný výklad pomlázky je odvozen od pomlazení, t. j. omlazení. Proto muži používají mladé proutí s největším podílem „životní síly“ kterou „jako“ předávají vyšlehané osobě. Z téhož důvodu ženy dávají jako odměnu za omlazení vajíčka, prastarý symbol nového života. V Čechách není tradicí název „hody“, ale „koleda“ (hody jsou spíše místní název), přičemž koleda probíhala v průběhu roku vícekrát, ne jen v období Velikonoc. Jejím původním smyslem byla ochrana před špatnými vlivy, a posílení těch dobrých. Za toto byli koledníci odměňováni. V průběhu doby se původní smysl vytrácel a vlastně se stala „lepší“ formou žebroty chudší části obyvatelstva.

Zdroj. Wikipedie

Jak se osvobodit od soudních poplatků v civilním řízení?

Každý soud nese s sebou náklady, ale jsou situace, kdy soudní poplatky platit nemusíte.

V životě mnoha z nás nastane situace, kdy musíme uplatnit svůj nárok, nebo hájit svá práva v civilním řízení. Kromě toho, že řešení sporu soudní cestou je náročné psychicky i časově, je s účastí na takovém procesu spojena i nemalá finanční zátěž. Jedním z nutných výdajů jsou pak soudní poplatky.

Každý stát má pochopitelně zájem na tom, aby se jeho občané mohli obracet na jeho soudy, brání se však pomocí soudních poplatků tomu, aby byly jeho soudům předkládány malicherné spory. Protože by však výdaje spojené se soudním řízením mohly některým osobám bránit v přístupu ke spravedlnosti, poskytuje Občanský soudní řád (dále jen OSŘ) určité možnosti, jak se finanční zátěže, spojené se soudním řízením zbavit.

§ 138 Osvobození od soudních poplatků

Předseda (soudního) Senátu má možnost přiznat vám na váš návrh osvobození od soudních poplatků, pokud to odůvodňují vaše poměry, a nejde-li o svévolné, nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování, nebo bránění práva. Zcela vás lze osvobodit od poplatků pouze výjimečně.

Předseda Senátu nás tedy může od soudních poplatků osvobodit. Aby tak ale mohl učinit, musíme soudu adresovat v tomto smyslu návrh. Osvobození od soudních poplatků však poté nenastupuje automaticky.

Předseda Senátu nás od soudních poplatků osvobodí jen tehdy, shledá-li, že to odůvodňují naše nepříznivé osobní poměry, jako je zdravotní stav, pokročilý věk nebo sociální postavení.

Pokud předseda Senátu našemu návrhu vyhoví, a nerozhodne jinak, vztahuje se osvobození od soudních poplatků na celé řízení. Zde je ovšem třeba dávat pozor. OSŘ totiž říká, že poplatky, které byly zaplacený před rozhodnutím o osvobození, se nevracejí!

Osvobození od soudních poplatků se dále vztahuje na řízení jen do té doby, dokud není vydáno pravomocné rozhodnutí. Pravomocné rozhodnutí je takové rozhodnutí, proti kterému nejde podat řádný opravný prostředek. Jelikož dovolání již řádným opravným prostředkem není, nevztahuje se osvobození od soudních poplatků na dovolací řízení před Nejvyšším soudem.

Osvobození od soudních poplatků je pak vázáno na osobu účastníka řízení, pokud tedy zemřel účastník, který byl osvobozen od soudních poplatků, nepřechází toto osvobození na jeho právní nástupce.

Pokud předseda Senátu přiznal účastníkovi právo na osvobození od soudních poplatků, rozhodně to neznámá, že na tom už nemůže nic změnit. Předseda Senátu může totiž osvobození od soudních poplatků kdykoli odejmout, a to i se zpětnou účinností, pokud se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka již osvobození neodůvodňují nebo ani neodůvodňovaly.

§ 30 Ustanovení zástupce

Pokud jsou u vás dané předpoklady pro to, abyste byli soudem osvobozeni od soudních poplatků podle § 138, může vám předseda Senátu ustavit na vaši žádost vašeho zástupce, a to v případě, kdy je to nezbytné třeba k ochraně vašich zájmů. Pokud to navíc vyžaduje ochrana vašich zájmů, nebo jde-li o řízení, v němž je povinné zastoupení advokátem, ustaví vám předseda Senátu zástupce z řad advokátů. Předseda Senátu je povinen vás poučit o tom, že máte možnost požádat o ustanovení zástupce.

Tak jako v případě osvobození od soudních poplatků i zde je třeba, abychom předsedu Senátu o ustanovení zástupce požádali. Předseda Senátu má sice povinnost nás jako účastníka o této možnosti poučit, obecnou poučovací povinnost stanoví navíc § 5.

Nejvyšší soud však konstatoval, že poučovací povinnost soudu není „bezbrhá“. Důvodem je především to, že pokud by soud musel účastníka poučovat o všech právech, která mu v průběhu řízení mohou teoreticky vzniknout, musel by si na takové poučení vyhradit hodiny času a účastník, který by byl takto zahlcen informacemi, by se stejně příliš nedověděl. Soud nás tedy na tuto možnost upozorní pouze v případě, že mu napovíme. Vhodné tedy bude v podání zmínit svou nelehkou životní situaci alespoň v několika větech.

Pokud však v podání opomeneme svou situaci zmínit, ještě nemusíme zoufat. Soud se totiž může o naší situaci dovědět i jinak než z podání, a to i v průběhu řízení, např. z přednesu před soudem.

Zde je ovšem třeba dávat dobrý pozor, samotný fakt, že soud dospěje k závěru, že je třeba účastníka upozornit na jeho právo podat žádost o ustanovení zástupce, ještě automaticky neznámá, že soud následné žádosti vyhoví. Je rovněž třeba zmínit, že soud účastníkovi vyhoví pouze v případě, že jsou zde dány důvody k

osvobození od soudních poplatků podle § 138 (tedy z důvodů nepříznivých osobních poměrů - zdravotní stav, pokročilý věk nebo sociální postavení), není možno se dovolávat ustanovení zástupce na základě toho, že je řízení osvobozeno od soudních poplatků podle zákona o soudních poplatcích (viz níže).

Pokud však požádáte o ustanovení zástupce, nemůže soud učinit v řízení další kroky, dokud o této žádosti nerozhodne. Jinými slovy, v řízení nám nic neuteče, dokud se soud s naší žádostí o ustanovení zástupce nevypořádá. Pokud byl pak účastníkovi osvobozenému od soudních poplatků ustanoven zástupce, vztahuje se osvobození i na hotové výdaje zástupce a jeho odměnu za zastupování, a to v rozsahu osvobození od soudních poplatků.

Řízení osvobozená od poplatků na základě zákona

Osvobození některých řízení od soudních poplatků upravuje Zákon o soudních poplatcích, konkrétně jeho § 11. Výčet řízení je pak skutečně poměrně dlouhý.

I přesto, že nyní už víme o možnostech, jak se v některých životních situacích zbavit soudních poplatků a požádat i o ustanovení zástupce, nezůstává nám, než si přát, abychom k soudu museli ve vlastní věci opravdu jen velmi zřídka. Tím spíše, pokud bychom se nacházeli v situaci, která by odůvodňovala osvobození od soudních poplatků z důvodů nepříznivých osobních poměrů.

Autor Jiří Lojda

Zdroj: <http://www.mesec.cz/clanky/jak-se-osvobodit-od-soudnich-poplatku-v-civilnim-řízení/>

Plná moc podle nového Občanského zákoníku

Smluvní zastoupení je dobrovolné. Záleží čistě na vůli každé ze stran, konkrétně zmocnitele, zda se rozhodne nechat zastoupit, a samozřejmě zmocněnce, který zmocnění přijme. Zastoupení vzniká dohodou mezi zmocněncem a zmocnitelem, a může být uzavřena písemně i ústně. Vůči třetím osobám se zmocněnec prokazuje plnou mocí, která interpretuje existenci dohody smluvních stran a osvědčuje rozsah zástupcovy oprávnění.

Plná moc má funkci jen jako potvrzení (doklad) zastoupeného.

Forma plné moci se ve většině případů vyžaduje v písemné formě. Je tomu tak u generální (všeobecné) plné moci, plné moci týkající se určitého druhu právního jednání (např. uzavírání kupních smluv). Písemnou formu může vyžadovat právní předpis, nebo dohoda stran pro dané právní jednání, které má být učiněno zástupcem (zmocněncem). Ústní může být plná moc, týkající se určitého právního jednání, pro které není vyžadována zvláštní forma. Vyžaduje-li se pro právní jednání zvláštní forma (např. notářský zápis), udělí se plná moc v téže formě. Povinnost obstarat plnou moc ve zvláštní formě je nově zakotvena do NOZ. Toto pravidlo je účinné teprve krátce, a už se objevují rozličné názory na striktnost jeho dodržování. Každopádně v zájmu právní jistoty je lepší toto pravidlo dodržet alespoň do té doby, než se objeví výklad v judikatuře.

Nebude-li plná moc udělena ve zvláštní formě, ačkoli to zákon pro dané jednání vyžaduje, k danému úkonu nedojde. Akceptuje-li třetí strana i plnou moc udělenou v prosté písemné formě, nemůže se později dovolávat toho, že plná moc nesplňovala požadavky stanovené zákoníkem.

NOZ nevyžaduje, aby podpisy na plné moci byly úředně ověřeny. Často se při řešení běžných záležitostí (např. s úřady) můžeme setkat s tím, že ty úředně ověřené podpisy na plné moci budou vyžadovat. V některých případech tuto povinnost může stanovit zvláštní právní předpis, nebo jde pouze o pravidlo daného úřadu, kterému ač není zákonem stanovené, se nakonec stejně musíte podrobit, pokud chcete svoji záležitost vyřešit co nejrychleji.

Právní úprava plné moci v NOZ je dosti podobná právní úpravě předchozího občanského zákoníku. NOZ se odlišuje s úpravou zastoupení na základě domnělého zmocnění. Chrání třetí osoby v situaci, kdy jedna ze stran vyvolá u takové třetí osoby domněnku, že zmocnila k jednání někoho jiného. Taková osoba se poté nemůže dovolat nedostatku zmocnění, byla-li třetí osoba v dobré víře, a mohla-li rozumně předpokládat, že zmocnění bylo uděleno.

Př.: otec řekne prodáváči, ať vše řeší se synem jeho zástupcem. Prodáváč v dobré víře obstará na základě jednání syna pro otce požadovanou věc. Otec se nemůže v takové situaci dovolávat nedostatku zmocnění.

Zánik zmocnění plnou mocí:

1. Vykonáním právního jednání, na které bylo zastoupení omezeno.
2. Odvoláním zmocnění zmocnitelem.
3. Práva odvolat zmocnění se nelze vzdát. Lze je omezit tím, že si strany sjednají důvody pro odvolání zmocnění. V takovém případě nelze zmocnění odvolat z jiného důvodu. Výjimkou jsou zvláště závažné důvody ze strany zmocnitele.
4. Výpovědí zmocněnce úmrtím zmocnitele, nebo zmocněnce, popř. zánikem právnické osoby na straně zmocnitele, nebo zmocněnce.

Zdroj: <http://www.bezplatnapravni poradna.cz/online-zdarma/novy-obcansky-zakonik-2014/smlouva-dohoda-plna-moc-nalezitosti-noz-2014/18044-plna-moc-podle-noveho-obcanskeho-zakoniku-2014.html>

Náhrada škody za ublížení na zdraví, usmrcení, smrt (podle NOZ)

Náhrada za ublížení na zdraví a usmrcení - kdo způsobí jinému ublížení na zdraví (zlomeninu, zranění vedoucí k amputaci končetiny, ochrnutí apod.) je povinen poskytnout mu (peněžitou) náhradu.

Stejně tak ten, kdo usmrtí člověka, je povinen (peněžitě) odškodnit pozůstalé (manžela, děti, rodiče a další osoby, které byly usmrcenému blízké).

Podle starého OZ určují peněžní náhradu za ublížení na zdraví i za usmrcení blízké osoby tabulky. Podle nich činí náhrada za ochrnutí na všechny čtyři končetiny (kvadruplegii) maximálně 360.000 Kč (t. j. pouhých 15 průměrných platů); ztratí-li muž do 45 let obě varlata, obdrží 144.000 Kč. Uvedené částky lze zvýšit, avšak jen ve zvláště výjimečných případech. V případě usmrcení blízké osoby činí náhrada např. pozůstalému manželovi pouze 240.000 Kč.

NOZ již žádné tabulky neobsahuje a neomezuje soudce v tom, aby určil spravedlivou náhradu po zohlednění veškerých okolností případu.

Po přijetí návrhu tedy soudy přestanou vycházet z příliš nízkých částek určených vyhláškou. Navíc budou moci lépe přizpůsobit výši náhrady relevantním okolnostem a rozlišovat např., zda k amputaci končetiny došlo u vědce, anebo talentovaného sportovce; zda pozůstalý manžel, který má být odškodněn, s manželkou již nežil patnáct let, anebo s ní naopak měl velmi blízký celoživotní vztah apod.

Zdroj: <http://www.bezplatnapravni poradna.cz/online-zdarma/novy-obcansky-zakonik-2014/nahrada-skody/16830-nahrada-skody-za-ublizeni-na-zdravi-usmrceni-smrt-novy-obcansky-zakonik-2014.html>